

EDICE NOVÝCH PRAMENŮ Z NEZNÁMÉHO PRÁVNÍHO RUKOPISU DOBY PODĚBRADSKÉ

Jiří Jurok

V předkládané edici¹⁾ vydáváme následující prameny — soubor neznámých výpisů z desk zemských z let 1337—1455, list českého panstva Jiřímu Poděbradskému z r. 1458 a neznámou listinu Václava IV. z r. 1398. Tyto nové prameny, které přinášejí někde závažnější, jinde podružnější doplnění našich znalostí českých dějin 14—15. století pocházejí z nově prozkoumaného, dosud v podstatě nepovšimnutého právního rukopisu. Jedná se o rukopis vyšehradské kapituly,²⁾ který byl v historické literatuře velmi stručně registrován pouze v článku I. Hlaváčka z r. 1975.³⁾ Na podrobný rozbor rukopisu po stránce kodikologické, paleografické, filigránologické, historické a právněhistorické odkazují na minulé číslo *Právněhistorických studií* a na svou rigorózní práci z r. 1980.⁴⁾ V následujícím podám velice stručně dataci rukopisu, důvody jeho vzniku, pořizovatele, místo sepsání a funkci rukopisu.

Náš rukopis vznikl podle všech známek kodikologického, paleografického a filigránologického rozboru na začátku 16. století, nejpravděpodobněji v letech 1518—1520. Textová, historická a právněhistorická kritika však prokázala, že rukopis byl opsán ze starší předlohy, která ve své úplnosti vznikla asi v letech 1454—1460. Na fol. 116^v našeho rukopisu máme určeného pořizovatele původní předlohy nejvyššího zemského sudího Mikuláše Zajíce z Hazmburka (zemř. 1459), a dokonce i písaře Václava, uváděného jako písaře menších desk. Původní kodex byl sestaven z podnětu Mikuláše Zajíce z Hazmburka se záměrem vytvořit novou aktualizovanou příručku českého zemského práva; to dokazují opisy významných právních knih: *Práv*

¹⁾ Edice navazuje na předchozí studii J. Jurok, *Neznámý rukopis doby poděbradské*, PHS 27, Praha 1986.

²⁾ Rukopis je uložen ve Státním ústředním archivu Praha, fond vyšehradské kapituly, sign. Kvš. 374, stará sign. byla VI D 4.

³⁾ I. H l a v á č e k, *Z dějin vyšehradské kapitulní knihovny ve středověku, Studie o rukopisech, XIV*, 1975, str. 14, pozn. 15.

⁴⁾ Pod stejným názvem předloženo a obhájeno jako rigorózní práce na filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v r. 1980. Srv. pozn. 1.

zemských českých Ondřeje z Dubé (fol. 1^r—39^v), Knihy Rožmberské (fol. 39^v—64^v a 98^r—107^v) a Řádu práva zemského (107^v—109^r a 65^r—90^r). Znění právních knih Ondřeje z Dubé a Rožmberské knihy rozšiřují počet verzí těchto památek staročeského práva, neboť jejich různocnění nejsou zachycena v Čádově, Brandlově ani Jirečkově edici.⁵⁾ Právní knihy doplňuje první skupina výpisů z desk zemských na fol. 90^r—97^v a 110^r—124^v, jež zachycuje nejvýznamnější právní výnosy českého zemského soudu v pohusitském a poděbradském období v letech 1437—1457.

Původní záměr pořizovatele Mikuláše Zajíce z Hazmburka se však změnil v souvislosti s vypuknutím sporu mezi pány a rytíři o podíl jejich zastoupení na českém zemském soudu. Tento spor je mnohem známější jako tzv. boj o právo „sedání v lavicích“.⁶⁾ Vznik celé druhé části právního kodexu Mikuláše Zajíce z Hazmburka byl podmíněn rozhodčím výrokem zemského soudu z 26. února 1456, podle kterého obě sporné strany měly do čtyř let předložit doklady ze svých listin a výpisů z desk zemských o držení zemského soudu buď pány, či nižší šlechtou v době předhusitské. Původní kodex byl z toho důvodu doplněn o dosud neznámý list českých pánů Jiřímu z Poděbrad a celou řadu výsad českého panstva získaných od českých panovníků — císaře Karla IV., krále Václava IV. a císaře Zikmunda (na fol. 124^v—148^v). Tyto závažné doklady mocenských zisků české vyšší šlechty dále podporuje druhá rozsáhlá skupina výpisů z desk zemských, jež má dokazovat jednoznačné držení zemského soudu českým panstvem (fol. 151^r—192^v). Využití výpisů ze zemských desk jako politického prostředku v zápase mezi stavy i panovníkem je v Čechách (soudíme na základě provedeného srovnání se soudobými rukopisy z Univerzitní knihovny a knihovny Národního muzea) a ve střední Evropě (podle upozornění doc. S. Russockého) věcí úplně neznámou.

Původní kodex z poloviny 15. století vznikl tedy ve dvou časových a významových vrstvách, v první především jako právní příručka, ve druhé jako politická zbraň panské skupiny, která si chtěla znovuvydobýt prioritní postavení nejen na zemském soudě, ale v celém českém státě.⁷⁾ Pravděpodobným místem sepsání původního kodexu se stal některý z Mikulášových východočeských hradů — ať již Kost, Hrubá Skála, Trosky, či Frýdštejn, čemuž nasvědčují interpolace šlechtických predikátů do východočeské oblasti.

Závěrem ještě krátce k otištěným pramenným jednotlivinám. Vydávané výpisy z desk zemských jsou potud neznámé, že nejsou obsaženy v Emlerově

⁵⁾ F. Č á d a, *Nejvyššího sudího království českého Ondřeje z Dubé práva zemská česká*, Praha, 1930, V. B r a n d l, *Knihy Rožmberská*. Kritické vydání opatřené poznámkou a glossám, P., 1870. Obě právní knihy vydány rovněž F. Palackým v *Archivu českém*, I a II, P., 1840, 1842 a H. Jirečkem, *Codex juris Bohemici*, II, P., 1870.

⁶⁾ Dosavadní stupeň znalostí o tomto sporu zachycuje J. M a r k o v, *Spor pánů a rytířů o sedání v lavicích*, in: *Sborník prací z dějin práva československého*, I, Praha 1930.

⁷⁾ J. Jurok, *Zápas o zemský soud — jedna z příčin vzniku Zelenohorské jednoty v r. 1465*, *Husitský Tábor*, 6—7, 1983—1984.

edici.⁸⁾ Nejzajímavější z nich jsou jednak nejstarší z let 1337—1365, dále ty jež se dotýkají zápasu krále Václava IV. s panskou jednotou — spor o hrad Žirotín v r. 1397, výnosy z kláštera sv. Jakuba z r. 1402,⁹⁾ odboj šlechtických škůdců z r. 1406 — č. 13, 15 a 20 přílohy I. a. Význam nepostrádají ani výpisy č. 16 z r. 1402 o sporu mezi johanitským velkopřevorem a převorem v Ploskovicích Heřmanem z Vartmberka a č. 27 z r. 1437, týkající se sporu Zbyňka Zajíce z Hazmburka s Menším městem pražským o městské clo. Celkové rozložení všech 137 v rukopise obsažených výpisů ukazuje jejich rejstřík v příloze I.b.

List českého panstva Jiřímu z Poděbrad je pouhým opisem konceptu zamýšleného listu, svědčí o tom neuvedení panovníkova jména, kterého však jednoznačně určujeme z obratu, ve kterém se o něm mluví jako o „z kořene řádu našeho poslému“, (příloha II., fol. 129^v), a o kousek dále se ještě průkazněji připomíná jeho volba v r. 1458 „žeť jsme i my týmž během a úmyslem za pána a krále sobě vyzdvihli a zvolili a natos nám slíbil i přísáhl nás při našich řádiech, práviech, obyčejích a starodávních svobodách držeti a zachovati“ (fol. 131^v). Neuvedení jména a plných titulů panovníka možná vyplynulo z toho, že skupina katolických českých pánů po Poděbradově volbě z 2. 3. 1458 až do jeho korunovace 7. 5. 1458 uvažovala stále o odmítnutí své podpory Poděbradovi, pokud nebudou přijmuty všechny její požadavky.¹⁰⁾ V listu českého panstva Jiřímu Poděbradskému nacházíme klíč k vysvětlení druhé obsahové vrstvy původního kodexu (srv. PHS 27) — panská skupina žádá krále Jiřího z Poděbrad o odstranění nižší šlechty ze zemského soudu, v němž se odvolává na výše zmiňované výsady od českých panovníků a svědectví zemských desek („A že vždy súdové držáni a řiezeni jsú pány a přede pány všickni nálezové a ne skrže vládyky neb panoše.“ — fol. 128^v.) — Konečně listina Václava IV. z 9. 10. 1398 (příloha III.) je jednou ze zachycených výsadních královských listin českého panstva, podle našeho zjištění nebyla ve známých edicích dosud otištěna.

⁸⁾ J. E m l e r, *Reliquiae tabularum terrae regni Bohemiae anno MDXLI igne consumptarum, I—II*, Praha, 1870—1872.

⁹⁾ Srv. F. M. B a r t o š, *Čechy v době Husově 1378—1415*, *České dějiny*, II, 6, P., 1947, str. 210, 142 a 223.

¹⁰⁾ R. U r b á n e k, *Věk poděbradský*, in: *ČD III*, 3, P., 1930, str. 347—352 a F. P a l a c k ý, *Urkundliche Beiträge zur Geschichte Böhmens und seiner Nachbarländer in Zeitalter Georgs von Podiebrad (1450—1471)*, Vídeň, 1860, in: *Fontes rerum austriacarum*, II, 20, s. 171, 183.

Ediční poznámka

Latinské texty přepisujeme podle zásad stanovených J. Š e b á n k e m, *Paleografie. Pomocné vědy historické*, I., Praha, 1969, (3. vyd.) a česky psané části podle pravidel pro vydávání českých textů po r. 1500, jak je uvádí J. K a š p a r, *Úvod do novověké latinské paleografie se zvláštním zřetelem k českým zemím*, Praha, 1975, s. 149 a 152 an. Zachováváme ale zvukovou podobu staročestiny z pol. 15. stol., tj. ponecháváme např. v původní podobě hlásku -au. Interpunkci a velká písmena upravujeme podle současných pravidel, pouze historický termín „království české“ přepíšeme podle způsobu převažujícího i v jiných historických edicích.

Vzhledem k technickým možnostem značení pouze jediného druhu závorek vyhrazujeme tyto pro účely vydavatelské (tj. jako hranaté). Škrtnuté části originálu vypouštíme, jsou uvedeny v edičních poznámkách, tam upozorňujeme rovněž na význačné chyby rukopisu a uvádíme zde všechna různověstí. Ve věcných poznámkách jsou uvedeny historické vysvětlivky k novým pramenům. Dataci zde otištěných neznámých výpisů, kterou určujeme my, dosazujeme podle souvislosti daného výpisu s předchozími v rukopise zapsanými výpisy — to se týká částečně č. 2, č. 8, 11, 13—15, částečně č. 16, 17, částečně č. 18, 21—23, 25, 28 a 30.

Příloha Ia.

Neznámé výpisy z desk zemských in extenso

1. 29. 5. 1337 Secundo Zdislai, A 30, fol. 179^v
Nos Johanes dei gracia Bohemorum rex etc., ut patet in tabulis. Testes vero huis rei sunt domini Pertoldus, Wysegradensis ecclesie prepositus ac regni nostri cancellarius, Petrus Rozmberk summus camerarius, Hynco dictus Berga, burgravius Pragensis, Ulricus Plugo t(er)re iudex, Wenceslaus de Wartmberk pincerna, Wylhelmus de Landssteyn, Zdeslaus de Sstermberk, Zavissius de Ugezdecz, Hynko de Nachod et Johanes de Wartmberk. Datum Prage in die Ascensionis domini, anno domini M^oCCC^oXXXVII^o.
2. 13. 6. (1337) Primo Zdislai, fol. 180^f
Johanes dei gracia Boemie rex etc., ut patet. Et habet tenorem sue littere sigillate suo sigillo maiori ad maius robur. Ipse dominus rex mandavit imponi in hoc registrum tabularum per suos nuncios dominos Ottonem dictum Bergow de Beliny et Jesskonem de Wesselee. Et tandem anno quo supra feria VI quatuor temporum Penhecosten, ipse dominus rex hanc donacionem et graciā fe(cit?) /Alberto, ut supra continetur, notificavit (coram) baronibus terre, dominis Petro de Rozmberk camerario summo, Ulrico Plug iudice terre, Stephano terre notario, Pertoldo preposito Wysegradensi, cancellario regni, Vankone de Wartmberk pincerna, Hynkone de Duba burgravio Pragensi, Wylhelmo de Landsstein, Henrico de Rychtmberk, Zdeslao de Ssternberg, Hynkone de Nachod, Jesskone de Wesele, Hynkone de Skaly, Andrea de Dubee, Alberto de Kryr, Johane de Michalowicz, Wylhelmo de Skaly, Jenczone iudice curie regalis et coram aliis baronibus terre et Pragensibus beneficiariis.
3. 13. 6. 1337 Primo Zdislai, E 1, fol. 179^v
Wienko de Popowicz protestatus est coram beneficiariis Pragensibus, quia dotavit sive in dotem ded (it) uxori sue domine Katherine LXX et filie sue domicelle Wiencze LXXX marcas argenti in hereditatibus suis in Popowicz, quicque ibi habet. In Lewin, quicque ibi habet et in Popowicz, quicque ibi habet. In Lewin, quicque ibi habet et in Coneprusycz similiter super tota quicque ibi habet cum agris, pratis, silvis, flumine, molendinis, montibus, valibus, et cum omnibus pertinenciis suis et qualibet libertate (et cum singulis) hereditatibus in predicto (. . .) et ad veram
180^f /eadem obligationum condescendit. Actum anno domi(ni) MCCCXXXVII^o feria VI quatuor temporum Penthecosten coram dominis Petro de Rozmberk cam(erario), Ulrico iudice, Pluh Stephano terre notario ceterisque Pragensibus beneficiariis et coram baronibus domino Pertoldo preposito Wysegradensi, cancelario regni, Hynkone de Duba dicto Berka, burg(ravio) Pragensi, Wylhelmo de Lansstein, Zawissio de Ugezdecz, Zdeslao de Sstermberk, Hyncone de

Nachod, Johane de Michelsperg, Andrea de Duba, Wylhelmo de Strakonicz, Alberto de Kryr, Jenczone iudice curie regis et coram aliis baronibus terre.

4. (?), 1345 Primo Zdislai, K 4, fol. 188^v
 Anno domini millesimo CCC^o XLV sequenti (. . .) p(ost?) Jeronimi. Dominus Johanes rex Bo(e)mie presidens in iudicio cum dominis Petro de Rozmberk summo camerario, Andrea (de Duba) iudice, Henrico preposito Pragensi, (no)tario terre, ceterisque Pragensibus beneficiariis et (baro)nibus Wylhelmo de Lansstain, Zawisso (de Ugezdecz?), Hynkone de Nachoda, Johane (de Wartmberk?), (Johane?) de Weselee, Wyl(helmo) de (Stra)ko(nicz?),
 189^f Wylhelmo de Skaly, /Jenkone de (Hazmburg?) iudice (cu)rie (re)galis et aliis baronibus terre invene(runt) pro iure etc.

5. 3. 10. 1350 Tercio Zdislai, M 19, fol. 189^v
 Causa que inter dominem Marusskam etc. Anno domini M^oCCCL^o die dominico p(ost)q(uam) festum sancti Jeronymi coram dominis Johane de Weselee summo camerario, Andrea de Duba iudice, Stephano canonico Pragensi, notario terre ceterisque Pragensibus beneficii(ari)is et baronibus Wylhelmo de Lanssteyn purgravio Pragensi, Wankone de Wartmberg, Petro et Josstone, fratribus de Rozmberg, Henriko de Lichtmberg, Hynkone Berka de Duba, Benessio de Dieczina, Bohuslao de Krasykowa, Jaroslao de Sstermberg, Wancone de Duba et coram aliis baronibus terre.

6. (?), 1365 Primo Dačic, T 11, fol. 189^v
 Dominus Karolus Romanorum imperator et Boe(he?)mie (!) rex et (. . . domini?) barones regni (Bohemie). In stuba (. . .) Aule Regie in iudicio presidentes generali pro iure invenerunt etc. Anno domini M^oCCCLXV feria IV p(os)t quatuor temporum, (ex libris?)

7. (?), 1366 Secundo Dačic, A 6, fol. 190^f
 Anno domini M^oCCCLXVI^o feria IV. quatuor temporum (. . . ?), serenissimo domino Karolo
 190^v Romanorum imperator /et Bohemie rege cum dominis baronibus regni Bohemie et beneficiariis Pragensi(bu)s in iudicio presidentibus Benessio d(e) Wartmberg camerario, Andrea de Duba iudice et Stephano notario regni Bohemie, Jesskone de Wartmberg purgravio Pragensi, Borssone de Osek iudice curie regalis, Boczkone de Podiebrad, Johanne de Zlenicz et Zdenkone, Jaroslao de Sstermberg, Wocco, Johanne de Rozmberg, Ulrico de Nova domo et Hermano fratribus, F(uso)ne de Liticz, Gallo(ne) de Zwierzetic, Diepolth, Brzenkone de Ryzmberk, Jesskone de Hersstayna, Wankone de Duba, Beness(o) de Wlassim, Jaroslao de Brzeznicz ceterisque baronibus et kmetonibus iudicio presidentes pleno. In castro Pragensi in magna stuba gesta et acta.

8. (? , 1383) První Prokopovy, U 13, fol. 176^f
 Ve při mezi Ondřejem z Dubé a Oldřichem Medkem z Liešan o ves Dunavic, páni našli za právo, že on Ondřej má mieti věno Zdenčino z Martinic, které jest kúpil od nie v té vsi a právo dědičné svrchupsané, jakož skrze póhon obdržal jest.
 Albrecht z Kolovrat panský nález vynesl. Stalo se jako svrchu.

9. 16. 5. 1383, rozš. znění První knihy Prokopovy, T 14, f. 111^f
 111^v Páni v plném súde našli (sic!) za právo a Pur/karth z Janovic panský potaz vynesl, že pře (v)oříše i klášter svaté Anny, jinak sv. Vavřince v Většiem městě pražském vedle nadanie, keruše někdy Zelnař k osmi kopám grošuův úroka ve vsi Záhorčice, sú spravedlivě ku právu dědičnému a na to ony panny nebo jeptišky daly památné. Výpověď všech úředníkuův. Stalo se léta božieho M^oCCC^oLXXXIII v sobotu suchých dnuův letničních.

10. (?) , 1389 Secundum Wenceslai, A 5, fol. 191^v
 Domini barones iudicio presidentes anno domini M^oCCC^oLXXXIX^o sabbato (quatuor) temporum (XL me patet ?). In tabulis similiter.

11. 10. 6. (1394) Primo Nicolai, A 7, fol. 192^v
 (Domini?) Jodocus marchio Moravie, (Andreas de) Duba supremus iudex, Brzenko de Sswihow (su)premus camerarius regni Boemie, (Cunadus) de Cap(ler) (pro)thonotarius tabellarum terre, (Hen)ricus de Rozmberg, Petrus de (Costi), Henricus de (Nov)a Domo, Johanes de Mi(chalowicz), Wilhelmus de Lansstein, Zdenko de (Straz?), (Raczco) de Sswamberk, (Boczko) de Podiebrad, Puota de (Skaly), Henricus de Brzeznicz, (...) de Hrad(ecz?), Johanes de Dieczin, (...)icz, Wilhelmus de (Zwierzeticz), (Wenceslaus) de Wartmberk. Actum anno (quatuor?) temporum Penthecostes (...) primo. Eodem (...) libro O. V.^o Barones (...).

12. 21. 12. 1397 Druhé Mikulášovy, fol. 167^v
 168^r Ve při Kačny z Hradištka, vdovy po nebožtíku Václavovi Krušinovi z jedné a Jana, Václava, Beneše i Jana bratruův, synuův Joštových z Děčína z strany druhé. /Páni v plném súde sediece, přeslyševše žalobu i list královský pod majestátem svrchupsané Kačny na věno jejie, o které to řečené bratry své pohnala jest, jakož v dskách pöhonných se vypravuje a řečem bratruův odpor a výmluvy s obů stranů, nalezli jsů za právo a Břeněk z Švihova panský potaz vynesl, že řečená paní Kačna vedle listu královského jí daného má při tom věně ostatí, jakož list královský vykazuje a v tom dali jsů jí za právem obdržané, dala památné. Stalo se léta, stalo se léta(!) božieho M^oCCC LXXXVII v pátek suchých dnuův adventních.

13. (1397) Druhé Mikulášovy, fol. 169^v
 Ve při najosviecenějšího kniežete i pana, pana Václava římského i českého krále z jedné a Habarta, jinak Habše řečeného Otčival strany druhé. Páni přeslyševše výmluvy pana Prokopa markrabie moravského a Václava z Dolánek, poručníkuův řečeného pana Václava krále i odpory i dsky řečeného Habše a jim v plně srozuměvše, nalezli za právo a Ondřej z Dubé panský potaz vynesl, že řečený Habeš jest spravedliv k dědictví v Žirotíně vedle svých desk. A v tom dali jsů jemu za právem obdržané. Dal památné. Stalo se jako svrchu.

14. (1397) Druhé Mikulášovy, fol. 170^f
 170^v Ve při Kuncmana a Jana syna jeho z Prahy z jedné a Jana řečeného Hlavy z Milešova z strany druhé a vzetie (!) ženy Jana řečeného a o překazenie na zboží v Bieřkovicích. Páni přeslyševše žaloby i výmluvy řečených Kuncmana a syna jeho a odpor jeho Januov Hlavy a jim zdravě(!) /srozuměvše, nalezli za právo a Břeněk z Švihova panský potaz vynesl, že on Jan syn Kuncmanuov jest spravedliv k ženě své, kteroužto týž Jan Hlava jemu drží i ke všemu dědictví jeho ženy Březkovicích (sic!), kteréž tu má i jinde, kdež kolivěk. A na tom dali jemu Janovi za právem obdržané. Dal památné. Stalo se jako svrchu.

15. 25. 2. (1402) První Štěpánovy, fol. 164^v
 Páni, totiž to Břeněk z Švihova, Boček z Poděbrad, Zdeslav z Štermberka, seděním v Zaječicích a Jindřich z Košemberka od jiných pánuův volení, přišedše ke dskám vymlúvali jsů nálezy panské učiněné v přítomnosti pana Zikmunda, krále uherského i jiných mnoho pánuův, kteřížto nálezové učiněni sú v klášteře svatého Jakuba. Stalo se jako svrchu léta božieho etc. v sobotu před třetí nedělí v postě. Najprv, že páni nalezli, aby voláno bylo po všech městech, etc. Napřed psáno máš všecky ty nálezy, pořád hledaj.
 A po těch náleziech, hned mají státi pře tyto dolejie, pořád které stojie.

16. (25. 2. 1402) První Štěpánovy, fol. 165^r
Páni ve při Jindřicha převora obecního řeholy křižovníkův svatého Jana Jeruzalemského z jedné a Heřmana křižovníka z Ploskovic jeho z Wartmberka z strany druhé. Páni přeslyševše žalobu Jindřicha převora proti řečenému Heřmanovi i odpověď jeho Heřmanovu křižovníka nalezli sú a Oldřich z Hradce panský potaz vynesl, že týž Heřman beze všeho odpieranie sstupiti má dědictvie v Ploskovicích, překážek všelikakých nechajících (!), aniž jemu převorovi více i konventovi nepřekážel, ani se v nic uvazoval bez jeho vuole. A ten nález učiněn jest před pány svrchupsanými v přítomnosti pana krále uherského k výmluvami pana Smila z Rychmburga nejvyššího u desk písaře.
17. (25. 2. 1402) První Štěpánovy, fol. 165^v
Páni ve při Beneše, Václava i jiných bratří z Dětčina z jedné a Otty Bergow, Puoty z Častolovic, Kačny a Anežky panny z strany druhé o dědictvie věnné zastavené Kačně svrchuřečené vdově po nebožtíkovi někdy Václavovi Krušiny. Páni přeslyševše a porozuměvše prvním nálezom panským i smlouvě učiněné mezi stranami skrze pana Prokopa markrabě moravského a řečených bratruův odpieranie a vymlouvání, nalezli jsú za právo a pan Boček z Poděbrad panský potaz vynesl, aby jakož jednu, druhé, třetí, prve bylo jim přisúzeno a nalezeno, aby svrchu řečená Kačna i její náměstkové byla spravedliva vedle listu svého královského i nyní mohla dáti i zastaviti řečené dědictvie věnné, komuž by se jí líbilo, ačkolivěk komorníkem nebyla na nie uvedena. Jimž to se řečení bratřie bránili a v tom jim Ottovi a Puotovi etc. dáno jest za právem obdržané. I dali jsú památné. Stalo se přede pány.
18. (1402) První Štěpánovy, fol. 164^r
Páni ve při Jana syna Kuncmanova z Prahy. Páni přeslyševše první nález učiněný nalezli a Racek z Švamberka panský potaz vynesl, že on Jan má zuostati při prvním nálezu a že spravedliv jest k ženě své i k svému dědictví, i ženy jeho a má v ně uveden býti, listem purkrabovým, jakož prve učiněno jest. A na to opět dal památné. Stalo se přede pány jako svrchu.
19. (6. 10.) 1405 Primo Mauricii, fol. 184^v
Barones iudicio presiderunt Jodocus marchio Moravie, dominus Zbynko archiepiscopus Pragensis, Also Sskopek de Dubee et de (Dra?)zicz supremus camerarius, Hynko Berka de Honsstein supremus iudex, Boczko de Podiebrad prothonotarius tabularum terre, Johannes Krussina de Lichtmberg supremus purgravius castri Pragensis, Brzenko de Skaly et de Sswihow, iudex curie regalis, Henricus prior Sancti Johannis Jerosolimitani et (!) Nova Domo, Ulricus Johanes senior de Nova Domo, Zdeslaus Ssternberk, Albertus de Conopisstt, Henricus de Duba et de Usst, Andreas de Duba, Johannes de Kost, Puota de Skaly, Otta de Trosk (... ow?), Henricus de Wartmberg et de Walsst(ein), (Petrus?) de Dietcina et de Wartmberg, 185^r /Ulricus et Nicolaus de Hazmburg, Boczko junior de Podiebrad, Wylhelmus de Zwierzeticz, Hynko de Trzebochowicz, Joh(an)nes senior et Johannes junior de Ustie, Zdenko de Rozmitala, Johannes de Rabie, Johannes et Raczko de Sswamberk, Johannes de Wlassim, Smilo de Holicz, Petrus de Straže (sic!), Hynko Berka de Milsstein, Henricus al(ia)s Wanko de Dubee, (Iuns?) de Lessna et Dubee, Henricus de Plana, Elstrberk, Henricus Laczenbok et Herbordus de Colowrat et alii plures barones terre eodem iudicio presidentes. Actum anno domini M^oCCC^oV^o (!) feria VI post festas (!) sancti (Jeronyme?)
20. 7. 3. 1406 Primo Mauricii, P 11, fol. 161^r, v Rel. tab. II.
22 otisknut zlomek tohoto výpisu
Páni přeslyševše žaloby pana Václava římského i českého krále skrze Václava z Tatimovic z jeho přikázanie vymluvené proti Hanušovi Lipskému z Rataj a Erhardu mlazšímu z Kunštátu a z Bechyně, kteřížto hubie a plenie zemi a silnice a proti Janovi Švamberkovi, Otíkovi a Petrovi

z Chrastu, Puotovi z Skaly, Jindřichovi Lacembok, kteříž to také zemi hubie a lúpie v ní proti
panským nálezům dřevním, kteříž jsú ohlašně čtení. A také proti Janovi Ralsko, kteříž to drží
161^v Bělú a zahubil rybník dogsezský s lesy k tomu příslušejíci. / Nalezli jsú a Břeněk z Švihova
panský potaz vynesl, že jakož prve nalezli páni o takových húbkách zemských, že ti nálezové
mají před se jiti a držání býti, jakož znějí, ktož je neobeslán, aby ještě byl obeslán, aby stáli
přede pány a učinil a přijal, což by páni nalezli a zvláště Hanuš Lipský a Erhart svrchu psaný.
Stalo se léta božieho M^oCCCC^oVI^o v pátek suchých dnuův v postě.

21. (1406) Primo Mauricii, P 17, fol. 161^r
Ve při Evy vdovy někdy po nebožci Rackovi z Vilémova z jedné a Ondřeje řečeného Paldra
odtudž z strany druhé, páni přeslyševše žalobu řečené Evy a dsky věna jejího a odpověď řečené-
ho Ondřeje Paldry, který se jest zavedl svými zástupci a jim dal napomenutí a kteřížto
jsouce přivolání nestáli jsú. Nalezli jsú za právo a Racek z Švamberka panský potaz vynesl, že
ona paní Eva jest spravedlivá k svému věnu vedle svých desk a jí řečené věno přisúdili jsú a jí dali
162^v za právo a dali jsú jí list k purkrabí praž/skému, aby jí vedle desk jejich k držení svého věna
vedl a obraňoval uvedenú. A také tudíž nalezli za právo a týž Racek panský potaz vynesl,
že svrchu psaný Ondřej Paldra vedle desk svých vedl právo na své zpráv(ce). A oba jsta dala
památne. Stalo se jako svrchu.

22. (1406) Primo Mauricii, P 17, fol. 162^r
Ve při Smila z Holic o zboží v Rovni páni nalezli a Racek z Švamberka panský potaz vynesl,
aby všickni, kterýchž se taková pře dotýče měli rok k smlouvě do suchých dnuův letničních se
pány a aby jim ten rok skrze komorníka oznámen byl. Stalo se jako svrchu.

23. (1406) Primo Mauricii, fol. 163^v
Ve při Beneše řečeného Slavatský z jedné a Jana z Kostí pro nezpravení dědictví v Kovicích
a Obrane, kteréž učinil týž Beneš na dědictvích v Kostomlatech z strany druhé. Páni přesly-
ševše řečené strany i dsky (i) jich výmluvy. Nalezli za právo a Racek z Švamberka panský
potaz vynesl, že poněvadž Beneš zaručil úřadem a komorník jest jemu dán k braní a on se
nevčetl před úřadem, že to má před úřadem pokázati a učistiti. A ukázali a učte (!) má toho
položiti, pakli nepokázal a neučetl, tehdy jest svému právu pohoršil. Stalo se jako svrchu.

24. (?), 1407 Secundo Mauricii, B 22, fol. 185^r
Barones iudicio presidentes Zbynko archiepiscopus Pragensis, Also de Dubee, Sskopek de
Drazicz supremus camerarius, Hynko Berka de Honssteyn supremus iudex, Boczko de Po-
diebrad prothonotarius tabularum, Brzenko de Sswihow, Albertus de Sswihow, (. . .) de Co-
nopisst, Andreas de Duba, Johannes de Welharticz, Puota de Skal, Ulricus de Hazm(burg?)
Zagiecz, Henricus de Walssteyn, Petrus de Die(. . .), Albertus de Libiessicz, (Putá?) Zemsky
185^v (!), Raczko de Sswamberk, (Czen)ko de Weselee, Wyl(helm . . .), /Borsso de Osek Hrabie (!),
Theodricus de Nachod, Jenczo de Petrsspork, Albertus et Herbordus de Colowrat, Hynko de
Trzebochowicz, Wylēm de Zakupie, Zdeslaus de Sstrnberg. Actum anno domini M^oCCCCVII
feria VI quatuor temporum XL(me . . . ?)

25. (1410) Tercius Venceslai, R 3, fol. 153^v
Ve při Jana z Rožmitála z jedné a Zachaře řečeného Žestavce z Svějbohuov z strany druhé
o dědictvie v Sedlci a o nějaký potok. Páni v plném súde nalezli sú a Vilém ze Zvieřetic panský
potaz vynesl, že poněvadž potok ve dskách nejmenuje se, tehdá má při panu Janovi z Rožmitála
i při jeho dědicích zuostati a on Zachař k tomu potoku žádného práva věčně nemá mieti. A v tom
Janovi dali sú za právem obdržané. A on dal jest památne. Dálo se jako svrchu.

26. 5. 6. 1411 Quarto Venceslai, C 20, fol. 187^r
 Anno domini M^oCCCC^oXI barones sabbato quatuor temporum Penthecosten iudicio pre-
 sidentes Also Sskopek de Dube et de Drazicz supremus camerarius, Hynko Berka de Honssteyn
 supremus iudex et Nicolaus de Wozicze prothonotarius terre tabularum, Andreas de Duba,
 Ulricus de Nova Domo, Zdeslaus de Ssternberg, Boczko de Podiebrad, Wylhelmus de Zwierze-
 ticz, Nicolaus de Zampachu (!), Albertus de Koldicz iudex curie regalis, Hynko de Ss(uti-
 187^r nicz?), Smil de Holicz, /Petrus de Diewin, de Wartmbergk, Nicolaus de Haznburg, Johannes
 de Wilharticz et de Nova Domo, Hynko de (Adr)sspachu (!), Henricus de Wartmberg et de
 (Wal)sssteyn, Wilhelmus de Sswihow, (Johannes?) de Trzebochowicz, Albertus de
 (Kransst...?), chematus de Ustie, Johannes de Herssteyn, (Johannes?) de Frym(domby...?)
 Henricus de Elssterberg, Jaroslaus et Johannes de Oppoczna, (Borso?...?) Sswamberg,
 Hynko Krussina de (O)poczna (sic!), Also de (Ho)licz. Eodem libro B XI. Baroni iudicio
 presidentes. (Aliis...?)
27. 1. 3. (1437) Primo Mauricio (v rkp. zařaz. v Třetích knih. Matěj.), A 18, fol. 178^r
 Ve při Zbyňka Zajiece z Hazmburka z jedné a měšťan Menšího města pražského z strany
 178^r druhé. Tak, jakož pan Zbyněk /okázal list s majestátem na clo na Malé Straně a žaloval na
 měšťany a Ciesářova Milost král český podal pana Zbyňka s tím listem na (právo?). Páni
 uslyševše list s majestátem na to clo a ze druhé strany měšťan z Malé Strany při tom nebylo.
 I kázali jim páni dáti rok po komorníku, aby stáli k dnešnímu dni totiž to v pátek po druhé
 neděli v postě před pány a odpovídali. Tu páni uslyšavše list majestátu páně Zbyňkova na clo, že
 jest řádný list a strana druhá při tom nebyla, kázali páni komorníkem obeslati měšťany, aby jemu
 na Malé Straně cla postúpili podle majestátu, pakli bylo (ve) právo lepší měli, aby byli s těmi
 právy v pátek po druhé neděli v postě a okázali je tu jsú. Oni stáli přede pány a žádného práva
 neokázali než pravili, že máme svá práva (od starých?) kráľuov země této. A Ciesářova Milost
 178^v král nynější potvrdil nám práv našich, i tím chcem býti před Jeho Milostí, jakož /Jeho Milost
 rozkáže to cheme učiniti. Páni našli za právo a Jaroslav Plichta z Žirotína a Mikuláš
 z Landšteina i z Borotína panský potaz vynesli, že poněvadž jest Ciesářova Milost král český
 podal jich na pány, našli jsú panu Zbyňkovi za právo o to clo, aby jemu jeho postúpili a v tom
 dali jsú jemu za právem obdržané. Stalo se přede pány.
28. (?), snad 20. 3. (1454) Joh. Doup., fol. 115^r, rozš. znění, zlomek in Rel. tab. I.
130, Flav. citac., 73
 Item skrze zuostanie panské Mikuláš Zajiec z Hazmburka a z Kosti najvyšší súde Kráľovstvie
 Českého rozkázal jest povédiť skrze Čeňka z Klinštajna podpurkrabie hradu pražského, aby
 žádnému řečníku z těch, kteříž žaloby vysvědčují, nebylo dáno viece od vysvědčenie žaloby
 než patnácte grošuov. A to se stalo před pány na plném súde tu středu před hodem svatě Marie
 Magdalény.
29. 27. 3. 1454 Knihy Václ., fol. 116^r
 Najjasnější knieže a pan, pan Ladislav král český rozkázal dáti komorníka na uvázanie
 Zbyňkovi z Hazmburka, kterak by (to...) po dskách mohli shledáni býti, kteří zápisové,
 kteří by svédčily někdy Vilémovi z Hazmburka, otcí svrchupsaného Zbyňka buďto na dědi-
 nách neboli na platech. Poslové ke dskám byli jsú Hanuš Koldic a Jindřich z Stráže vypravující
 svrchupsané věci od nadepsaného pána a krále, zvláště vyslaní. Stalo se léta božieho
 M^oCCCCLIV v středu po zvěstování Matce boží(!)
30. (?), 1455) Václ. Andreae, fol. 118^r
 Item o všechny listy etc. Mnoho jest listuov starých i nových v této zemi, ktož by kolivěk takové
 118^v listy měl až do dnešního dne, aby byli s nimi před /purkrabí pražským. A purkrabie pražský
 aby je slyšel a súdil, jakož jest od staradávna právo bylo. A ktož by kolivěk po dnešní den měl,
 které listy za peníze, aby jimi upomínal nepropúštíje let od roku plnění. Pakli by kto neupo-

mínal a propustil tři léta a osmnácte nedělí od plnění roku na tom listu, aby takoví listové dále nižádné moci neměly a takové upomínání má být osvědčeno purgmistru a konšelům v tom městě, kdež ležení svědčí.

Tento výpis souvisí s předchozím výpisem, který v Rel. tab. I. 130, Flaveus citacionum, 73, jenž je v našem rukopise poněkud rozšířen.

1301	1302	1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323	1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377	1378	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397	1398	1399	1400	1401	1402	1403	1404	1405	1406	1407	1408	1409	1410	1411	1412	1413	1414	1415	1416	1417	1418	1419	1420	1421	1422	1423	1424	1425	1426	1427	1428	1429	1430	1431	1432	1433	1434	1435	1436	1437	1438	1439	1440	1441	1442	1443	1444	1445	1446	1447	1448	1449	1450	1451	1452	1453	1454	1455	1456	1457	1458	1459	1460	1461	1462	1463	1464	1465	1466	1467	1468	1469	1470	1471	1472	1473	1474	1475	1476	1477	1478	1479	1480	1481	1482	1483	1484	1485	1486	1487	1488	1489	1490	1491	1492	1493	1494	1495	1496	1497	1498	1499	1500	1501	1502	1503	1504	1505	1506	1507	1508	1509	1510	1511	1512	1513	1514	1515	1516	1517	1518	1519	1520	1521	1522	1523	1524	1525	1526	1527	1528	1529	1530	1531	1532	1533	1534	1535	1536	1537	1538	1539	1540	1541	1542	1543	1544	1545	1546	1547	1548	1549	1550	1551	1552	1553	1554	1555	1556	1557	1558	1559	1560	1561	1562	1563	1564	1565	1566	1567	1568	1569	1570	1571	1572	1573	1574	1575	1576	1577	1578	1579	1580	1581	1582	1583	1584	1585	1586	1587	1588	1589	1590	1591	1592	1593	1594	1595	1596	1597	1598	1599	1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619	1620	1621	1622	1623	1624	1625	1626	1627	1628	1629	1630	1631	1632	1633	1634	1635	1636	1637	1638	1639	1640	1641	1642	1643	1644	1645	1646	1647	1648	1649	1650	1651	1652	1653	1654	1655	1656	1657	1658	1659	1660	1661	1662	1663	1664	1665	1666	1667	1668	1669	1670	1671	1672	1673	1674	1675	1676	1677	1678	1679	1680	1681	1682	1683	1684	1685	1686	1687	1688	1689	1690	1691	1692	1693	1694	1695	1696	1697	1698	1699	1700	1701	1702	1703	1704	1705	1706	1707	1708	1709	1710	1711	1712	1713	1714	1715	1716	1717	1718	1719	1720	1721	1722	1723	1724	1725	1726	1727	1728	1729	1730	1731	1732	1733	1734	1735	1736	1737	1738	1739	1740	1741	1742	1743	1744	1745	1746	1747	1748	1749	1750	1751	1752	1753	1754	1755	1756	1757	1758	1759	1760	1761	1762	1763	1764	1765	1766	1767	1768	1769	1770	1771	1772	1773	1774	1775	1776	1777	1778	1779	1780	1781	1782	1783	1784	1785	1786	1787	1788	1789	1790	1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800	1801	1802	1803	1804	1805	1806	1807	1808	1809	1810	1811	1812	1813	1814	1815	1816	1817	1818	1819	1820	1821	1822	1823	1824	1825	1826	1827	1828	1829	1830	1831	1832	1833	1834	1835	1836	1837	1838	1839	1840	1841	1842	1843	1844	1845	1846	1847	1848	1849	1850	1851	1852	1853	1854	1855	1856	1857	1858	1859	1860	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	2391	2392	2393	2394	2395	2396	2397	2398	2399	2400	2401	2402	2403	2404	2405	2406	2407	2408	2409	2410	2411	2412	2413	2414	2415	2416	2417	2418	2419	2420	2421	2422	2423	2424	2425	2426	2427	2428	2429	2430	2431	2432	2433	2434	2435	2436	2437	2438	2439	2440	2441	2442	2443	2444	2445	2446	2447	2448	2449	2450	2451	2452	2453	2454	2455	2456	2457	2458	2459	2460	2461	2462	2463	2464	2465	2466	2467	2468	2469	2470	2471	2472	2473	2474	2475	2476	2477	2478	2479	2480	2481	2482	2483	2484	2485	2486	2487	2488	2489	2490	2491	2492	2493	2494	2495	2496	2497	2498	2499	2500	2501	2502	2503	2504	2505	2506	2507	2508	2509	2510	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	2576	2577	2578	2579	2580	2581	2582	2583	2584	2585	2586	2587	2588	2589	2590	2591	2592	2593	2594	2595	2596	2597	2598	2599	2600	2601	2602	2603	2604	2605	2606	2607	2608	2609	2610	2611	2612	2613	2614	2615	2616	2617	2618	2619	2620	2621	2622	2623	2624	2625	2626	2627	2628	2629	2630	2631	2632	2633	2634	2635	2636	2637	2638	2639	2640	2641	2642	2643	2644	2645	2646	2647	2648	2649	2650	26
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	----

Příloha Ib.

Rejstřík v rukopise obsažených výpisů z desk zemských z let 1321—1457

První skupina výpisů

Datum:		Umístění in: J. Emler, Reliquiae tabularum díl a strana, kniha a signatura				Folium rkp. sign. Kvš 374:
1.	1414, 2. 10.	Rel. tab.	II. 110,	Prv. Matěj.	G 14,	fol. 93 ^r
2.	1414, 22. 10.	Rel. tab.	II. 111,	Prv. Matěj.	G 15,	fol. 93 ^v
3.	1410, 20. 12.	Rel. tab.	II. 75,	Třet. Václ.	R 11,	fol. 94 ^r
4.	1410, 2. 10.	Rel. tab.	II. 72,	Třet. Václ.	O 2,	fol. 94 ^v
5.	1410, 16. 5.	Rel. tab.	II. 67,	Třet. Václ.	N 15,	fol. 95 ^r
6.	1409, 2. 10.	Rel. tab.	II. 61,	Třet. Václ.	J 11,	fol. 95 ^v
7.	1411, 5. 6.	Rel. tab.	II. 80,	Čtvr. Václ.	C 16,	fol. 95 ^v
8.	1411, 5. 6.	Rel. tab.	II. 80,	Čtvr. Václ.	C 17,	fol. 96 ^r
9.	1404, 24. 5.	Rel. tab.	II. 6,	Primo Mauric.	B 5,	fol. 96 ^v
10.	1404, 20. 12.	Rel. tab.	II. 10,	Primo Mauric.	E 13,	fol. 97 ^r
11.	1404	Rel. tab.	II. 10,	Primo Mauric.		fol. 97 ^r
12.	1404	Rel. tab.	II. 10,	Primo Mauric.		fol. 97 ^r
13.	1402, 18. 2.	Rel. tab.	I. 595,	Prv. Štěpán	K 18,	fol. 97 ^v , 110
14.	1383	Rel. tab.	I. 479,	Prv. Prokop	S 19,	fol. 110 ^v
15.	1383, 16. 5.	rozšířené znění				
		Rel. tab.	I. 479,	Prv. Prokop	T 14,	fol. 111 ^r
16.	1383	Rel. tab.	I. 480,	Prv. Prokop	U 13,	fol. 111 ^v
17.	1384	Rel. tab.	I. 481,	Prv. Prokop	U 26,	fol. 112 ^r
18.	1378	Rel. tab.	I. 455,	Druh. Oldř.	O 9,	fol. 112 ^{rv}
19.	1454, 7. 7.	Rel. tab.	II. 256,	Joh. Doup.	P 29,	fol. 113—114 ^v
20.	1454, 20. 3.	rozšířené znění				
		Rel. tab.	I. 130,	Flav. Citac.	73,	fol. 115 ^r
21.	1454, 7. 7.	Rel. tab.	II. 256,	Joh. Doup.	P 29,	fol. 115 ^v
22.	1454, 27. 3.	nezn. výpis		Knih. Václ.		fol. 116 ^r
23.	1456, 2. 6.	Rel. tab.	II. 275,	Václ. Andr.	O 5,	fol. 116 ^v
24.	1456, 5. 3.	Rel. tab.	II. 275,	Václ. Andr.	M 7,	fol. 117 ^{rv}
25.	1455	nezn. výpis.		Václ. Andr.		fol. 118 ^r
26.	1456, 2. 6.	Rel. tab.	II. 275,	Václ. Andr.	O 5,	fol. 118—119 ^r

27.	1457, 3. 10.	in Rel. tab. není, ale in:	CD, III, 3		fol. 119 ^v
28.	1437, 28. 1.	Rel. tab.	II. 150, Čtvr. Matěj	A 2,	fol. 120 ^r
29.	1348, 17. 3.	Rel. tab.	I. 414, Ter. Zdislai	B 17,	fol. 120 ^v
30.	1321, 12. 6.	Rel. tab.	I. 401, Prim. Zdislai	A 36,	fol. 121 ^v
31.	1378	Rel. tab.	I. 455, Druh. Oldř.	O 9,	fol. 122 ^{rv}
32.	1383	Rel. tab.	I. 479, Prv. Prokop	S 19,	fol. 123 ^{rv}

Druhá skupina výpisů

1.	1411	Rel. tab.	II. 74, Třet. Václ.	Q 10,	fol. 151 ^r
2.	1411	Rel. tab.	II. 76, Třet. Václ.	R 12,	fol. 151 ^v
3.	1410	Rel. tab.	II. 77, Třet. Václ.	R 22,	fol. 152 ^{rv}
4.	1410	Rel. tab.	II. 66, Třet. Václ.	N 2,	fol. 152 ^v
5.	1410	Rel. tab.	II. 73, Třet. Václ.	Q 10,	fol. 153 ^r
6.	1410	nezn. výpis	Třet. Václ.	R 3,	fol. 153 ^v
7.	1410	Rel. tab.	II. 73, Třet. Václ.	Q 10,	fol. 153 ^v
8.	1410, 16. 5.	Rel. tab.	II. 67, Třet. Václ.	N 15,	fol. 154 ^r
9.	1409, 2. 10.	Rel. tab.	II. 61, Třet. Václ.	J 11,	fol. 154 ^v
10.	1409	Rel. tab.	II. 58, Třet. Václ.	G 25,	fol. 155 ^r
11.	1409	Rel. tab.	II. 58, Třet. Václ.	G 25,	fol. 155 ^r
12.	1408	Rel. tab.	II. 51, Třet. Václ.	A 19,	fol. 155 ^v
13.	1408	Rel. tab.	II. 51, Třet. Václ.	A 19,	fol. 156 ^r
14.	1411	Rel. tab.	II. 81, Čtvr. Václ.	C 20,	fol. 156 ^r
15.	1412	Rel. tab.	II. 86, Čtvr. Václ.	G 15,	fol. 156 ^v
16.	1413	Rel. tab.	II. 97, Čtvr. Václ.	N 20,	fol. 157 ^{rv}
17.	1413	Rel. tab.	II. 97, Čtvr. Václ.	N 20,	fol. 157 ^v
18.	1408	Rel. tab.	II. 45, Druh. Maur.	Q 11,	fol. 158 ^r
19.	1408	Rel. tab.	II. 46, Druh. Maur.	Q 11,	fol. 158 ^v
20.	1408	Rel. tab.	II. 46, Druh. Maur.	Q 11,	fol. 158 ^v
21.	1408	Rel. tab.	II. 46, Druh. Maur.	Q 11,	fol. 159 ^r
22.	1408	Rel. tab.	II. 46, Druh. Maur.	Q 11,	fol. 159 ^v
23.	1404	Rel. tab.	II. 25, Prim. Maur.	D 5,	fol. 159 ^v
24.	1404	Rel. tab.	II. 6, Prim. Maur.	B 5,	fol. 160 ^r
25.	1404	Rel. tab.	II. 6, Prim. Maur.	B 5,	fol. 160 ^r
26.	1404	Rel. tab.	II. 6, Prim. Maur.	B 5,	fol. 160 ^v
27.	1406, 7. 3.	rozšíř. znění			
		Rel. tab.	II. 22, Prim. Maur.	P 11,	fol. 161 ^r
28.	1406	nezn. výpis	Prim. Maur.	P 17,	fol. 161 ^v
29.	1406	nezn. výpis	Prim. Maur.	P 17,	fol. 162 ^r
30.	1406	Rel. tab.	II. 23, Prim. Maur.	P 12,	fol. 162 ^r
31.	1406	Rel. tab.	II. 22, Prim. Maur.	P 11,	fol. 162 ^v
32.	1406	Rel. tab.	II. 23, Prim. Maur.	P 13,	fol. 162 ^v —163 ^r
33.	1406	nezn. výpis	Prim. Maur.		fol. 163 ^v
34.	1402	Rel. tab.	I. 595, Prv. Štěpán	K 18,	fol. 163 ^v
35.	1402	nezn. výpis	Prv. Štěpán		fol. 164 ^r
36.	1402, 25. 2.	nezn. výpis	Prv. Štěpán		fol. 164 ^v
37.	1402, 25. 2.	nezn. výpis	Prv. Štěpán		fol. 165 ^r
38.	1402, 25. 2.	nezn. výpis	Prv. Štěpán		fol. 165 ^v
39.	1391	Rel. tab.	I. 544, Prv. Mikuláš	A 18,	fol. 166 ^r
40.	1392	Rel. tab.	I. 546, Prv. Mikuláš	B 2,	fol. 166 ^v

41.	1387	Rel. tab.	I. 570,	Druh. Mikuláš		fol. 167 ^r
42.	1397	Rel. tab.	I. 568,	Druh. Mikuláš	B 2,	fol. 167 ^v
43.	1397, 21. 12.	nezn. výpis		Druh. Mikuláš		fol. 167 ^v
44.	1397	Rel. tab.	I. 573,	Druh. Mikuláš	D 19,	fol. 168 ^r
45.	1397	Rel. tab.	I. 573,	Druh. Mikuláš	D 19,	fol. 168 ^v
46.	1397	Rel. tab.	I. 574,	Druh. Mikuláš	D 19,	fol. 169 ^r
47.	1397	nezn. výpis		Druh. Mikuláš		fol. 169 ^v
48.	1397	Rel. tab.	I. 574,	Druh. Mikuláš	D 21,	fol. 170 ^r
49.	1397	nezn. výpis		Druh. Mikuláš		fol. 170 ^r
50.	1397	Rel. tab.	I. 574,	Druh. Mikuláš	D 22,	fol. 170 ^v
51.	1396	Rel. tab.	I. 510,	Prv. Václav	L 26,	fol. 171 ^r
52.	1389	Rel. tab.	I. 525,	Druh. Václav	A 8,	fol. 171 ^{vr}
53.	1389	Rel. tab.	I. 529,	Druh. Václav	D 14,	fol. 172 ^r
54.	1391	Rel. tab.	I. 535,	Druh. Václav	H 26,	fol. 172 ^v
55.	1391	Rel. tab.	I. 538,	Druh. Václav	K 13,	fol. 173 ^r
56.	1380	Rel. tab.	I. 464,	Prv. Prokop	C 12,	fol. 173 ^v
57.	1382	Rel. tab.	I. 474,	Prv. Prokop	Q 30,	fol. 174 ^r
58.	1383	Rel. tab.	I. 474,	Prv. Prokop	S 1,	fol. 174 ^v
59.	1383	Rel. tab.	I. 477,	Prv. Prokop	S 2,	fol. 175 ^r
60.	1383	Rel. tab.	I. 479,	Prv. Prokop	S 19,	fol. 175 ^v
61.	1383	Rel. tab.	I. 479,	Prv. Prokop	S 19,	fol. 175 ^v
62.	1383	nezn. výpis		Prv. Prokop	U 13,	fol. 176 ^r
63.	1383	Rel. tab.	I. 480,	Prv. Prokop	U 13,	fol. 176 ^v
64.	1384	Rel. tab.	I. 481,	Prv. Prokop	U 26,	fol. 177 ^r
65.	1388	Rel. tab.	I. 455,	Prv. Prokop	O 9,	fol. 177 ^r
66.	1404	Rel. tab.	II. 15,	Třet. Matěj	G 15,	fol. 177 ^v
67.	snad 1437, 1. 3.	nezn. výpis		Třet. Matěj	A 18,	fol. 178 ^{rv}
68.	1321	Rel. tab.	I. 400,	Prim. Zdisl.	A 27,	fol. 178 ^r
69.	1321	Rel. tab.	I. 401,	Prim. Zdisl.	A 27,	fol. 179 ^r
70.	1337, 29. 5.	nezn. výpis		Sec. Zdisl.	A 30,	fol. 179 ^v
71.	1337, 13. 6.	nezn. výpis		Prim. Zdisl.	E 1,	fol. 179 ^v
72.	1337, 13. 6.	nezn. výpis		Prim. Zdisl.		fol. 180 ^r
73.	1397	Rel. tab.	I. 596,	Secun. Nicol.	B 2,	fol. 180 ^v
74.	1397	Rel. tab.	I. 569,	Secun. Nicol.	B 2,	fol. 181 ^r
75.	1397	Rel. tab.	I. 573,	Secun. Nicol.	D 18,	fol. 181 ^v
76.	1402	Rel. tab.	I. 594,	Prv. Štěpán	K 17,	fol. 182 ^r
77.	1404	Rel. tab.	II. 10,	Prim. Maur.	E 13,	fol. 182 ^v
78.	1406	Rel. tab.	II. 23,	Prim. Maur.		fol. 183 ^r
79.	1406	Rel. tab.	II. 23,	Prim. Maur.	P 12,	fol. 183 ^v
80.	1406	Rel. tab.	II. 23,	Prim. Maur.	P 12,	fol. 184 ^v
81.	1405, 6. 10.	nezn. výpis		Prim. Maur.		fol. 184 ^v
82.	1407	nezn. výpis		Sec. Mauric.	B 22,	fol. 185 ^r
83.	1408	Rel. tab.	II. 15,	Sec. Mauric.	O 11,	fol. 185 ^v
84.	1409	Rel. tab.	II. 58,	Třet. Václ.	G 25,	fol. 186 ^r
85.	1409	Rel. tab.	II. 61,	Třet. Václ.	J 11,	fol. 186 ^v
86.	1411, 5. 6.	nezn. výpis		Čtvr. Václ.	C 20,	fol. 187 ^r
87.		nečitelné				fol. 187 ^v
88.		nečitelné				fol. 188 ^r
89.	1345, 31. 9.	nezn. výpis		Prim. Zdisl.	K 4,	fol. 188 ^v
90.	1348	Rel. tab.	II. 414,	Terc. Zdisl.	B 17,	fol. 189 ^r
91.	1350, 3. 10.	nezn. výpis		Terc. Zdisl.	M 19,	fol. 189 ^v

92.	1365	nezn. výpis		Prim. Dačic	T 11,	fol. 189 ^v
93.	1366	Rel. tab.	I. 433,	Sec. Dačic	A 6,	fol. 190 ^r
94.	1366	nezn. výpis		Sec. Dačic	A 6,	fol. 190 ^r
95.	1378	Rel. tab.	I. 455,	Sec. Ulrici	O 9,	fol. 190 ^v
96.	1386	Rel. tab.	I. 510,	Prim. Venc.	L 26,	fol. 181 ^r
97.	sine dato	Rel. tab.	I. 510,	Prim. Venc.	L 22,	fol. 191 ^v
98.	1389	nezn. výpis		Sec. Venc.	A 5,	fol. 191 ^v
99.	1389	Rel. tab.	I. 527,	Sec. Venc.	B 21,	fol. 191 ^v
100.	1389	Rel. tab.	I. 529,	Sec. Venc.	D 10,	fol. 191 ^v
101.	1391	Rel. tab.	I. 540,	Sec. Venc.	L 19,	fol. 191 ^v
102.	1396	Rel. tab.	I. 561,	Prim. Nicol.	S 20,	fol. 192 ^r
103.	1396	Rel. tab.	I. 562,	Sec. Nicol.	T 5,	fol. 192 ^r
104.	1391	Rel. tab.	I. 544,	Sec. Nicol.	A 7,	fol. 192 ^v
105.	1394, 10. 6.	nezn. výpis		Sec. Nicol.	A 7,	fol. 192 ^v

Příloha II.

List českého panstva králi Jiřimu Poděbradskému z let 1458—1460

124^r Najjasnější králi a pane, pane náš milostivý, jakož
Vaše Královská Milost dal jest nám sepsání to, kteréž
rytířstvo a panoše (sic!) sepsali jsú a Vaše (Milos)ti
dali podle toho táhnúce se a chtějíc s námi v súdiech se-
5 datí, ješto nikdy od staradávna předci jich panoše neb vlá-
dyky o to nestáli ani zasazovali se proti pánóm, ale poží-
vali toho řádu a zřiezenosti od počátku vysazení práva
a desk a dobře bylo a řiedilo se, všickni se zachovávajíce
podle stavuón svých a povýšení ke cti králóm, pánóm svým,
10 předkóm Vaše Královské Milosti a vši koruně v tom sobě
nezávidiece. Ale více rytířstvo a panoše pánóm děkujíce,
že o zemské dobré a spravedlnost práci nesli. A ta zřie-
nost a svornost stála až do zbúření země. A již nyní
sobě poklají, že bychom je chtěli utisknúti od jich
15 svobod.

I milostivý králi Vaše Královská Milost (tomu?) rozu-
mie, že my jich v ničemž nej(tí)skáme ani jim co běfem,
125^r aniž muožem, /vzieti, neb jsú toho nikdy od staradávna ne-
měli, ani užívali, nechť všechny dsky přehledají, jakž jedno
20 řád súduón se počal a zřiezen jest, že vždycky držán jest
súd a osazován jest pány a ne vládýkami nebo panošemi.
A poněvadž od předkuón Vaše Královské Milosti předkové
naši milostivě podle té zřiezenosti a od staradávna vysaze-
nie i svobod jsú zachováni a tvrzení dckami i listy pro
25 věčnú paměť. A v tom jsúce neutiskali jsú všech dobrých
lidí chudých i bohatých, stavy vyššieho a nižšieho, ale kaž-
dého zachovávajíce podle jich svobod a stavuón spravedl
činiec a neméně, ale tolikéž bohda my nynější majíce
lásku, přichylnost i spravedlnost před očima a nad to
30 k tomu i přísahu ne žádným útiskem, ale starodávními
právy a zřiezeností řediti a užívatí mieníme. Ale milos-
tivý králi onit' někteří o to usilují chtiece nám to vzieti
a k sobě přitáhnúti, ješto jsú toho nikdy neměli a búřiece
125^v dobré lidi rytíř(ské) /a panoše jim předkládajíce, že

35 bychom je chtěli utiskati v jich svobodách a tudy v ně
vlévajice některakú kyselost proti nám, ješto nám se v tom
krátko děje, nebo našeho úmysla nikdy jest nebylo, aniž
jest k kterému útisku, než každý stavové držání byli a za-
chováni podle svobod a zřiezeností, obyčejích, zachování,
40 dřevností z staradávna chvalitebně přišlým a zachovaným.

A netoliko bychom ty svobody a zřiezenosti chtěli rušiti,
ale bohdá v nich státi, radni i pomocni býti a k nim ke
všem též doufanie máme a Vaše Královské Milosti prosiece,
jakožto krále a pána našeho milostivého, že nás při tom

45 zachovati a obhajovati račíš, jakože nám toho povinen
podle přísahy své, jakož to předci Vaše Královské Mi-
losti předky naše jsú měli, drželi a zachovávali ke cti
sobě i naší té slavné koruně.

Dále jakož v tom spisu pokládají obyčeje Starého

126^r 50 zákona, židovstva i pohanuóv. Myť se jich obyčeji nezpra-
vujem, než křesťanskými, než proto židé i pohané zachová-
vali se podle zřiezeností a obyčejíuóv jim jich potřebných
v ty chvíle a tomu se lid obecný neprotivil.

Také pokládají o duchovním i cizozemském právé.

55 Nikdyť jsú se předci naši v světských zemských súdiech
duchovními právy, ale podle zřiezeností, každý v své moci
a obyčeji od staradávna utvrzeném zachovává se, (na?) cizo-
zemském právé a tiemť se také země nezpravuje, ale podle
svobod a vysazení zachovávame se, jsúce vysoce a milosti-
60 vě osvobození a vytržení z jiných práv mimo jiné.

Také v svém spisu pokládají, že by ve dskách se nalé-
zali některé osoby v úřadech i v sedání se pány i milosti-
vý králi tohoť neodmlúvame, že písař desk zemských druhdy
panaše (!) jest byl a menší úředníci též, jakož se to i podnes

126^v 65 zachovává. Ale tiť miesta svá mají zvláštnie k sedání,
ale ne mezi pány, jakož i v práviech /stojí o purkrabí
pražském, kterak má se mieti při saudu a řediti a do
lavíc nedati, ktož páni nejsú. A proto za tiech časuóv
a řáduóv rytieřstvo a panaše nenalézávali toho útiskem
70 a z svobod vyvozování, ale byli by králuóm a pánóm po-
statni, radni a pomocni podle zřiezeností starodávných.

Také, jakož sobě to berú, že ve dskách někteří se
menují páni po sídlu, kdež jsú seděli, že je písaři
odtud psali a již ta některá sídla panaše kúpivše mají
75 a tudy praviece, že jsú to byli vládyky neb panaše, ale
toť se neshledává, než žeť jsú páni, neb sídlem se uro-
zení neponižuje ani povyšuje, pakliť tiem toho rodu
zdá se komu vinu dáti a nařknúti, každýť sám ze se odpo(vie)
a vyměří se.

80 Milostivý králi, ačkoli mnoho a široce ta věc k důovo-
duóm mohla by se vypisovati, ale žádných púotek, sváruóv
nám s nimi nenie potřebie, ani tu věc k rozsuzování poklá-
dati, jako nětco v nově zamýšleného, neb ta /věc a zřieze-
nost od počátku zřiezeností ustanovena a svolena, přijata,
85 utvrzena, drženina a v obyčeji řád(e?)ném zachována od

králův, předkův Vaše Královské Milosti, od našich před-
kův drženina a od jich předkův vládyk, panoší i ode vše
obce v této země nikdy neodpíraná, až rovně teď do tohoto
zbúfenie. Jakož i v markrabství Moravském ještě táž zřie-
90 zenost a obyčej se od pánuův vždy zachovává a to jest od
připojení k této zemi a následování má.

Také milostivý králi, již my máme o to konečnú výpo-
věď od slavně paměti ciesaře Zikmunda, krále českého, před-
ka Vaše Královské Milosti, pana našeho milostivého, pod
95 Jeho Milosti majestátem, ještě nám přes to není potřebie
toho k rozsuzování klásti. Než Vaše Královské Milosti
prosíme, jakožto pána svého milostivého, že račíš v ty
věci milostivě nahlídna podle povinností a přísahy své nás
127^{*} zuostaviti, držeti a za/chovati i obhajovati podle takové
100 zřiezenosti, obyčejích, drženinosti, zápisiech, vyřčení
neb výpovědí, jakožto předkové Vaše Královské Milosti
naše předky milostivě jsú zachovávali. A jim dobrým všem
rytieřstvu, vládykám neb panošem i obecným lidem věříme,
že se nedají pýše pozdvihnúti v srdcích svých, proto že
105 jsú k větším statkům přišli, než předci jich, ale na to
rozumně pomyslete, že nic nového nežádáme, ani jich v čem
ujímáme, ale starých obyčejův a zřiezeností důvodných se
drž(i)me a mienime držeti bohda bez jich vše hanby a ško-
dy svorně, pokojně nám toho přieti budú, jakož to všecka
110 léta velmi dávná, netoliko jich otcové, ale dědové i pra-
dědové i ještě výše předkům našim toho přáli. A že vděčni
budú naše práce, toť bude Pánu Bohu lidé i všem dobrým
lidem příjemné.

Poslední kus milostivý králi o té Ciesařovi Milosti
128^{*} 115 výpovědi pokládají /pána svého i listy Jeho Milosti leh-
čiec, praviece, že by při paměti snad nebyl a neb, že by
bez vuole Jeho Milosti ten list z kanceláře vyjíti mohl.
I milostivý králi Vaše Královská Milost i mnozí páni, ry-
tieřstvo, panoše i jiní dobří lidé Jeho Milost dobře zna-
120 li. A když tento list jest pánóm dal, v ty chvíle při
Jeho Milosti byli, žeť jest Jeho Milost jmien byl a držán
i shledán za múdrého ciesaře a krále. A kanceláře Jeho
Milosti dobře zřiezena a opatřena byla a mnozí mnoho zá-
pisuův od Jeho Milosti jmieli sú a mají a máme za to, že
125 se jich každý drží a žádný toho před Vaší Královskou Mi-
lostí nedie, by jim je Jeho Milost, jakož to král múdrý
a spravedlivý následuje svých předkův vyptavše, porozu-
měv i po dskách vyhledav, aby žádnému křivdy neučinil i
spravedlivě vyrčenie učinil.

130 Milostivý králi o to již takové a místné vyrčenie
128^{*} majíce proto tímto úmyslem po dskách i po listech /jsme
to vyhledali, aby ode všech slyšieno a rozuměno bylo, že
o nic nového nestojíme, ani se zasazujem, nestáli sme, ani
nám ciesař Jeho Milost co v tom novém dal, ale toliko při
135 strodávních zřiezenostech, řádiech, práviech, obyčejích,
drženinostech žádáme zuostati. Jakož nás pak Jeho Milo-

stech tiem listem v tom opatřil jest i teď Vaše Milosti
tyto výpisy z desk zemských vypsané dáváme, kterak jest
držáno, zřiezeno a zachováno za krále Jana, za ciesaře
140 Karla, za krále Václava, kráľuov českých a předkuov
Vašie Královské Milosti a netoliko podle těch výpisuov,
ale všecky dsky račte dáti ohledati, ješto toho množství
jest. A že vždy súdové držání a řiezení jsú pány a
přede pány všickni nálezové a ne skrze vládyky neb pa-
145 noše.

129^r Také tyto některé listy a majestáty ciesaře Karla
list o práviech a tu nejmenuje panoší, než jedno knížata
i pány, neb súd řiedili a v něm /sedali. Kniežata česká
totiž to králi, mar(kra)bie a biskupi a páni.

150 Také listy a majestáty krále Václava o kmetství, o
popravu i nálezy některé panské i některé jiné listy etc.
Aby Vaše Královská Milost to opatře, šíře ráčil na to po-
mysliti, kterak jsú předkové Vašie Královské Milosti před-
ky naše v tom milostivě i z povinnosti zachovávali. Neb
155 milostivý králi za prvních a dávních časuov, za prvního
Přemysla českého kniežete i potom vládyky nebyli tak bo-
hati, jakož již sú a pánóm slúžili a páni zemi řiedili i
kniežata sobě volili a je nadali i mělit' jsú mocnost'
i právo sobě súdy a zřiezenosti (a?) takové zemské zacho-
160 vati a ne služebníky své k sobě přitovařiti a připojiti.

129^v Jakož vždy pak z takové zřiezenosti kniežata a králi vždy
jeden po druhém tomu jsú dosti učinili a pány z toho nikdy
nevyvedli, ale vždy v tom zachovali. A téhož k Vašie Krá-
lovské Milosti plné doufanie máme, jakož to /k našemu pánu
165 najmilostivějšímu a z kořene řádu našeho poslému a proto
ačkoli Pán Buoh nynější rytieřstvo a panoše bohatstvím
ráčil povýšiti a je nadělití, proto bohda se k nim bez
útiskuov ve vši spravedlnosti a zřiezenosti k chudým i bo-
hatým měli jsme se, máme a mieníme mieti.

170 Milostivý králi, první list, kterak ciesař Karel, od-
volává někaká statuta, neb práva znovu učiněná, ale ne
ještě zaslíbená, přijatá neb zapřisežená od Jeho Milosti,
od kniežat a pánuov. Ale že se mají starodávních práv
držeti v věčné časy a tu nic vládyk neb panoší nedotýče.

175 Druhý list od téhož ciesaře Karla a od krále Václava o min-
ci. A tu také v tom znamenitě se ukazuje o pániech saudy
spravujících a ty zřiezenosti a nic o panoších. Třetí list
krále Václavuov o pániech, kniežatech, totiž konšelích
130^r neb súdcích zemských, kterak se povyšují a vysvobozují ne/
rci nad panoše, ale i výše nad obecné pány neb šlechtice.

180 Čtvrtý list krále Václava o pániech popravčích a nálezy
některé panské, také tu se znamenitě ukazuje a královským
listem potvrzuje, kterak panští nálezové mají vždy před se
jiti, jakož to od staradávna bylo za ciesaře a za jeho
185 otce, totiž krále Jana. Také tu nic o náleziech panoší
nedie. Pátý list od Zikmunda krále uherského a Jošta mar-
krabie moravského, když jest skrze opuštění krále Václava

- tato země se byla zbúřila a zašla k škodě a proti řádům
a obyčejům starodávním. A žaloba veliká šla od pánuův, od
190 panoši i od měst. Tu králem Zikmundem a Joštem markrabí
takové věci napraveny a podle starodávních obyčejův i zřie-
zenostech tiem listem vyrčeni sú. Šestý list krále Václava,
jimž ty věci napravuje a zapisuje se, jakož ciesař Karel
někdy tiem obyčejem byl se zapsal. A rytieři, panoše i
130^r 195 města také, aby pá/nóm slíbili a přísáhli, aby pánóm
pomocni byli podle jich vyrčenie neb nálezuo, aby se dalo.
Tu se znamenitě ukazuje, že rytieřstvo a panoše netoliko
by pánóm odporni byli, ale což najdú a vynesú, že jim
toho povinni jsú radni a pomocni býti, jakožto vždycky
200 tak od starodávna se zachovávali a drželi, jakož to dobří
lidé a milovníci této země, řádu a pokoje i vše zřieze-
nosti, jakož to i k nynějším téhož doufání jsme a že vděč-
ni budú naše práce.
- Milostivý králi také ve dskách Vaše Milost shledá,
205 kterak od staradávna a tak vždycky, jakž zřiezenost sau-
duův počala se. Vždycky na saudiech páni sedali a nálezy
vynášeli a ne panoše a že o nic nového nestojíme. Jakož
i ciesař Karel to v jednom sepsání dskami vyznává, aby
všickni páni na saudiech sedali, jakož to od staradávna
210 bylo. Tu zřiedil a vyznal řád a obyčej starodávný a ten
131^r řád a obyčej i zpuosob trval /vždy v svornosti bez ode-
přenie všelikého od rytieřstva a panoši až rovně teď
teprv do zbúřenie země a při jiném zbúření toto jedno
jest. Také v jednom nálezu stojí, že všickni ti páni,
215 kteřiž v soudu zemském, pošli jsú z národa (sic!) panského a
zvláště ti páni, kteřiž v saudu zemském sedají, nemohú
pohoněni býti k menším úřadom, tu také znamenitě se uka-
zuje pánuův osvobozenie nad panoše. A byť to mohlo býti,
aby ciesař Karel slavné paměti z mrtvých vstal, tenť by
220 sám vyznal a odpověděl za pány české, jakť jest je Jeho
Milost vysoce držel. A ač se časové měnie a my v nich,
proto bohdá též jsme, jakož i předkové naši a cizie pajcha,
nepokoj a neřád. Ač druhdy zbožie v jiné, proto duostojen-
stvie a urozenie neodcházie.
- 225 Také jeden nález jest k témuž, kterak úředníkuův
pražských nemuož žádný přesvědčiti, ani rytieř, ani panoše
neb obecný člověk, leč jedno úředníci staří neb pan kmet
131^r neb po/pravce. Tu se také znamenitě ukazuje (by?) rytieři,
panoše v saudiech sedali, tehdy by se nejmenovalo, ani ry-
230 tieř, ani panoše etc.
- A tak ty všecky věci i bezčíslné jiné duovodně ukazují,
že vžycky súdy, nálezy a takové zřiezenosti jsú vedli
zp(ra)vovali a zpravovati i držeti mají páni a ne panoše.
A protož milostivý králi toho žádáme ne pro pýchu neb které
235 útisky, ale pro spravedlnost a starodávnie práva a zřieze-
nie. Neb tíž jsme jako naši předci a Vaše Milost v témž duo-
stojenství jest, jakož to předkové Vaši. A poněvadž tíž
předkové Vaše Královské Milosti spravedlivé v tom drželi

a zachovali i obhajovali předky naše, rač na to milostivě
 240 a spravedlivě pomysliť, žeť jsme i my týmž během a úmys-
 lem za pána a krále sobě vyzdvihli a zvolili a natos nám
 slíbil i přísáhl nás při našich řádích, práviech, obyče-
 jích a starodávních svobodách držeti a (z)achovati, že
 132^r tak račíš učiniti milostivě, /povinně i spravedlivě. Neb
 245 nic od Vašie Milosti nového, neobyčejného, utiskavého,
 ndrženého neb nespravedlivého nežádáme a ke všem rytie-
 řóm, vládyká(m), panošem a dobrým lidem doufanie máme, mo-
 húce viděti to a znamenati, že jim k útisku a k hanbě nic
 nežádáme, než abychom v témž a při témž držání byli jako
 250 za předkuón jich, předkové naši držání a zachování jsú, že
 v témž se zachovají a mieti budú ke cti Vašie Královské
 Milosti v této naše slavné koruně. Neb jsme sobě toho po-
 vinni, jakož to Čechové a budem-li (k) sobě zlí, komu pak
 budeme dobří. V jiných se zemích tomu radují, čím více
 225 v této zemi znamenitějších jest.

Naposledy milostivý králi tímto listem s majestátem
 slavné paměti císaře Zikmunda, krále českého, předka Vašie
 Královské Milosti a pána našeho milostivého Jeho Milosti
 výpovědi vyrčenie a nás v naší spravedlnosti opatřením
 260 toto zavíeramy, kteréhožto listu v znění a drženie jest
 v tato slova.

Příloha III.

Listina Václava IV., jmenující Petra z Vartenberka přisedicím zemského soudu

Křivoklát, 1398 říjen 9.

Václav z božie milosti římský král, vždy rozmnožitel říše
a český král známo činíme tímto listem všem, že když někdy
urozený Petr z Wartmberka, jinak z Kosti, rada věrný náš milý
od urozených pánuův království našeho Českého byl jest
5 volen za kmeta téhož království a Jasnosti naší poddán bieve,
z týchž pánuův povolenie z jednostajné vuole a jakož tehdáž
téhož Petra za takového přijali sme, jakož také týž nám na to
těleštnú učinil jest osobně přísahu. A též i my vážiece
dobrotivě nepohnuté viery čistotu a slušné věrnosti ústavič-
10 nost, kteréž od dávných minulých časuův v svrchu řečeném
Petrovi zjevně poznali jsme jej ne skrze omyl, aneb neopatrně,
ale úmyslem naším, dobře rozmyslným za kmeta našeho přisežné-
ho království našeho Českého dnes přijímáme, dieme, ohlašu-
jem, jmenujem a nazýváme i také sboru a počtu jiných kmetuův
15 přisežných mocí toho listu a mocí království Českého a z jistého
139 vědom(mie?) /milostivěji přijednáváme, vypoviedajíce a zjevně
chtiece, aby nynie i potom všech jiných a každých práv, svo-
bod, milostí a obdařenie na každém miestě požívati měl, kterých
jiní kmetové přisežní v království našem Českém požívají a jimi
20 se těšie všelikterak obyčejem nebo z práva prikazujíce všem i
každým našim úřednikuóm království našeho Českého, znamenitě
purkrabí našemu pražskému, komorníku najvyššiemu, súdci najvyš-
šiemu, desk zemských písaři i jiným úředníkóm pražským nebo
jich miestodržícím nebo tomu, nebo tiem, kterýmž to příslušie
25 nebo příslušetí by mohlo všelikterak budúcně, věrným naším
milým mocně a přísně, aby proti svrchupsanému Petrovi ne jiným
obyčejem, než jako k kmeti přisežnému království našeho Čes-
kého k každého člověka žalobě, kteréžkoli pře, i zvláště
urozené Kateřiny ovdovělé někdy po Markwartovi z Wartmberka
140' 30 súdem šli, aniž se jinak pokúšeti směli./

Jakžkoli našeho království těžkého hněvu se chtěli uva-
rovati, nebo ač by proti svrchupsanému Petrovi skrze nadepsa-
né úředníky naše některé věci snad proti tomu k žalobě již psané
Kateřiny někdy ovdov(ě)lé po Markwartovi z Wartmberka učiněny

35 nebo súzeny byly a nebo bženým časem pokusiti se nebo súditi
se přihodilo, kteréž to by věci k svrchupsaného Petra bezprávi
zniknutí by mohly všelikterak, ty všecky věci i každé z toho
poslé nebo pojiti majíce, mocí tohoto listu snímáme, kazíme,
nemocno činíme a z moci královské a z jistého našeho vědomie
40 jistotě neobyčejné činíme vypoviedajíce a z jistého našeho
vědomie zjevně, aby ty jisté věci mocí jmieti nemohly v ni-
čemž ani pevnosti. A jestli že by se přihodilo a skrze již
psané úředníky naše jakož se svrchu píše k žalobě svrchupsa-
né Kateřiny proti svrchupsanému Petrovi, jakožto kmetovi při-
45 sežnému království našeho Českého v kteréžkoli při rozsúzeno
by bylo, tehdá /všecky věci skrze ně přisúzené aneb nalezené
mocí listu tohoto chcme mocny a pevný jmieti. Také jmenovitě
a zjevně chcme, aby v přihodě, kteréž svrchupsaná Kateřina
by právo sobě nalezené v již psané při proti svrchupsanému
50 Petrovi ne jako kmetu přisežnému, někomu jinému snad pro-
dala nebo darovala, aby takové prodání neb dání moci a
pevnosti nemělo, ani žádný příčinu prodání práva takového
proti svrchupsanému Petrovi před již psanými úředníky na-
šimi tak dobře súdem jako i bez súdu súditi se, a nebo
55 pokusiti se nesměl, jakož by rozhněvání našeho těžkého
chtěl se uvarovati pod svědomím listu tohoto pečeti naše
královského majestátu zapečetěného. Dán na Hrádku léta
božieho tisícieho třístého devadesátého osmého, devátý den
října měsiece, království našich Českého XXXVI a Římského
60 XXIII.

Poznámka po straně fol. 139^r: Pana z Wartmberga do
stavu přijetí 1398.

Ediční poznámky

K příloze čís. 1.

č. 2

řádek 5 — podle souvislosti doplnit před baronibus: (coram)

č. 4

text na fol. 188^r na okraji nečitelný, ř. 4 — de Lansstain: emendováno z Llansstan rkp.

č. 6

ř. 1 — Boe(he?)mie: prostřední část dosti nezřetelná, vznikla asi přepsáním

č. 8

1 — z Liešan: z Liessan rkp., — Dunavic: Dunawicz rkp., 3 — po „jakož“ škrtnuto: svrch rkp., — svrchupsané — přepisujeme dohromady jako v rkp., tak i níže

č. 9

1 — nazlezli: emendace by měla být nalezli, ale ponecháno v pův. tvaru, — pře(v)oříše: przeor-
zisse rkp., 3 — keruše: kherusse rkp., — Záhorčice: Zahorčziecze rkp.,

č. 11

Okraj listu potrhán, proto text porušen.

č. 12

1 — Kačny z Hradištka: Kacžny z Hradisstka rkp., 2 — z strany: s strany rkp., — tento genitiv tak
psán všude dále v rkp., 7 — stalo se léta: — přepsáním opisovatele rkp. dvakrát

č. 14

2 — vzetie: — ztráta jotace, ve staročešt. vzétie, a vzetie: chyba rkp., správněji — o vzetie, — překaze-
nie: — ztráta jotace, ve stč. překazenie, — Biefkovicích: Bierzkowicznych rkp., 4 — zdravě: nesmyslné,
zřejmě opisovatelská chyba rkp., 6 — Březkovicích: Brzezkwicznych rkp. — zřejmě chyba opisovatele

č. 15

1 — Zaječicích: Zageczicznych rkp., 3 — Zikmunda: Zygmunda rkp.

č. 16

2 — Ploskovic: Ploskowicz rkp., 5 — nechajich: chyba rkp., snad opisovatelská

č. 17

1 z Dětčina: Dietczina rkp.

č. 18

3 — za „ženy“ škrtnuto: své

č. 19

12 — Petrus de Straže: — doklad zčešřování písařem, 15 — M^oCCC^oV^o: špatně opsaný letopočet,
— festas: chyba rkp., snad opisovatelská

č. 20

2 — Erhardu: emendováno z Erhandu rkp., 8 — před: — ztráta jotace, ve stč. před

č. 23

5 — učte: chyba rkp., snad opisovatelská

č. 24

5 — Zemsky: pronikání českých slov do latin. textu, 6 — Hrabie: proniknutí českých slov do latin. textu

č. 25

1 — Żestawce z Swějbohuov: Żestawcze z Swieybohuow rkp.

č. 26

5 — Nicolaus de Zampachu: doklad zčešťování pisařem, 7 — Hynko de (Adr)sspachu: doklad zčešťování, 11 — Hynko Krussina de (O)poczna: doklad zčešť.

č. 28

2 — Čeňka z Klinštajna: Czeňka z Klinsstayna rkp.

č. 29

1 — Ladislav: Lladislav rkp., 6 — Matce boží: chyba opisovatele rkp.

č. 30

2 — za „purkrabí pražským“ škrtnuto stáli, 7 — lezenie: — ztráta jotace ze stč. leżenie

K příloze č. II

3 — papoše: z paposse rkp. — správné znění emend. má být panoše, 4 — před „dali“ škrtn.: za, — sedati: — doklad ztráty jotace poč. 16. stol., ve stč. sedati, 20 — počal: poczał rkp., grafické značení z s tečkou, 23 — té zřiezenosti: tee rkp. — příklad častějšího vyjadřování dlouhé kvantity zdvojením samohlásek e, a aj., 24 — dckami: dczkami rkp., 26 — vyššieho i nižšieho: vyssieho y nižssieho rkp., 29 — očima: oczima rkp. — grafické značení dlouhého i dvěma čárkami, 31 — řediti: ztráta jotace, ve stč. řediti, 39 — obyčejích: obyczegich rkp., 43 — Vaše: wasše rkp., 50 — myt: mýt rkp. — diakriticky značené t, 52 — obyčejjuóv: obyczegiuow rkp., 56 — za „zřiezenosti“ škrtn.: když, 60 za „vytržení“ mřežováno: jsúc, 64 — panaše: panasse rkp. — správné znění emend. panoše, 79 — vyměří se: vymierzý se rkp., 84 — přijatá: przigiata rkp., 93 — Zikmunda: Zygmunda rkp. — pisař užívá i tvaru Zigmunda — 106 — pomyslete: pomysliete rkp., 109 — pokojně: pokoynie rkp., 117 — kanceláře: canczelarzie rkp., 129 — vyrčenie: vyrczenie rkp., 130 — místné: miistnee rkp., 140 — Václava: Waczlawa rkp., 164 — doufanie: douffanie rkp., 172 — za „přijatá neb“ — škrtn.: ještě, — zapřisežená: — ztráta jotace, ve stč. zapřisežená, 176 — saudy — ponecháváme znění rkp. pocházející ze starší doby, 183 — před: — ztráta jotace, ve stč. před, 185 — za „krále“ škrtn.: ve, 186 — za „Jošta“ škrtn.: markrabie, 222 — pajcha: paycha rkp., 239 — obhajovali: obhagiowali rkp.

K příloze č. III

3 — z Kosti, rada: s Kosti, radda rkp., 6 — z jednostajné: z gednostaynee rkp., 11 — jej: giey rkp., 12 — přisežného: przisezneho rkp. — ztráta jotace, ve stč. přisežného, 16 — milostivěji: milostiviegie rkp., 30 — pokúseti: pokušeti rkp. — ztráta jotace, ve stč. pokúšeti, 40 — neobyčejné: neobyczeynee, — pozn. na fol 139^r — z Wartmberga: Wartmbergha rkp.

Věcné poznámky

K příloze č. I.

č. 2

2 — in hoc registrum tabularum per suos nuncios dominos: doklad ovládání zemského soudu a relátorské funkce vyšší šlechtou

3 — Otta z Bergova — míšeňský šlechtic z okolí Jana Lucemburského, s ním se zúčastnil křížové výpravy na Litvu r. 1329

- 8 — Henrico de Rychtmberk: v zem. deskách dosud nezachycen, T. Antl, Rejstřík k I. a II. dílu (desk zemských), Praha, 1879.
- 9 — Hynkone de Skaly: v zem. deskách dosud nezachycen, Antl, Rejstřík.
- č. 3
- 1 — Wienko de Popowicz: snad totožný s Wankem de P. z r. 1318 z P. u Berouna, A. Profous, Mistní jména v Čechách, III, Praha, 1960, s. 435.
- 3 — Lewin: v Čechách celkem sedm, jedna ves u Berouna, Profous, II, s. 512 an.
- 4 — Coneprusycz: ves u Berouna, Profous, II, s. 297.
- č. 5
- 1 — Marusska: v zem. deskách dosud nezachycen, Antl, Rejstřík.
- č. 6
- 2 — in stuba Aule Regie: v síni kláštera Zbraslav, založ. 1292, zbořeného Pražany r. 1420 a obnoveného po husitské revoluci
- č. 7
- 8 — Jaroslao de Brzeznicz: v zem. deskách dosud nezachycen, Antl, Rejstřík.
- č. 8
- 1 — Ondřej z Dubé: pravděpodobně totožný s Ondřejem z Dubé (asi 1320—1413), nej. zemským sudím (1361—1394) a členem panské jednoty v r. 1394 a tvůrcem právní knihy, po něm nazvané, ze sklonku 14. stol.
- 1 — Oldřich Medek z Liešan: snad totožný s Oldřichem z Kostelce n. Sáz. (1334), později psaném Oldř. Medek z Lešan, předkem pánů z Valdeka, A. Sedláček, Českomoravská heraldika, II, Praha, 1925, s. 18.
- 1 — Liešany: celkem troje, jedny u Neveklova, Profous, II, s. 507 an.
- 1 — Dunavice: ves u Neveklova, Profous, I, s. 442.
- 2 — Zdenka z Martinic: Martinice v Čechách jsou celkem osmkrát, jedny z nich u Sedlčan, Profous, II, s. 32 an.
- č. 9
- 2 — klášter sv. Anny, jinak sv. Vavřince: založ. 1298 na Malé Straně a osazený dominikánkami, od r. 1313 přestěhován do Starého Města na Anenské nám. do býv. kláš. templářů sv. Vavřince.
- 3 — Zelnař: snad některý měšťan, J. Teige, Základy starého místopisu Pražského (1437—1620), I.—V., Praha 1915, neuvádí.
- 3 — Záhorčice: Profous, cit. dílo, neuvádí.
- 4 — daly památné: soudní poplatek za vyhranou při.
- č. 12
- 1 — Kačna z Hradištka, vdova po Václavu Krušinovi, Antl ani Sedláček, cit. díla neuvádějí.
- 1 — Jan, Václav, Beneš, Jan, synové Jošta z Děčína: páni z Vartenberka na Děčíně, Ottův slovník naučný, VII, Praha, 1893, s. 127.
- č. 13
- 2 — Habeš řeč. Otčival: vystupuje v Rel. tab. I, s. 584 a II, s. 10, bratřím Habartovi st., Habartovi ml. a Plichtovi z Žerotína udělil Václav IV. r. 1379 hrad Kostomlaty, Codex diplomaticus Moraviae, XV, str. 167, č. 195.
- 5 — Žirotín: hrad u Loun, Profous IV., s. 835, Archiv český, II, s. 363, 538. Po něm se psal v letech 1418—1454 Jaroslav Plichta z Žerotína, který zasedal v zemském soudě po r. 1454 s Mikulášem z Hazmburka, R. Urbánek, ČD, III, 2, s. 795.
- č. 14
- 1 — Kuncman a Jan syn jeho z Prahy: J. Teige, Základy, neuvádí.
- 1 — Jan řečený Hlava z Milešova: v Rel. tab. I, s. 89 se k r. 1406 uvádí Janko de Milessow, Milešovy dva v Č., jeden u Litoměřic, Profous, III, s. 76.
- 2 — Bieřkovice či Březkovice: Profous, cit. dílo, neuvádí.
- č. 15

— šlo zde o vklad zápisu zemského sněmu a zemského soudu z 18. 2. 1402, svolaného Zikmundem, obsah výpisu zná J. Spěváček, Václav IV. 1361—1419, K předpokladům husitské revoluce, Praha 1986, str. 335.

1 — Zaječice: v Č. čtyři, jedny, které r. 1408 vlastnil Zdeslav ze Šternberka, jsou u Chrudimi, Profous, IV., s. 741.

4 — sv. Jakub: klášter minoritů na Starém Městě pražském.

č. 16

1 — Jindřich převor křižovníků sv. Jana Jeruzalémského: srv. inventář Archivu českého velkopřevorství maltského řádu, SÚA Praha, Listiny, č. 1141.

2 — Heřman z Wartmberka, křižovník z Ploskovic, podle inventáře Archivu čes. velkopřevorství, neznámý.

5 — sstupiti: přijetí na spolek na majetek

č. 17

1 — Beneš, Václav z Děčína: páni z Vartenberka a Děčína, OSN, VII, s. 127.

1 — Otta z Bergova: přední člen Zikmundovy strany a panské jednoty proti králi Václavu IV., nej. pražský purkrabí (1388—1394), po r. 1402 král. podkomoří, F. M. Bartoš, ČD, II, 6, s. 188, an., 193.

1 — Puota z Častolovic: mistr královské komory (1364—1366), král. hejtman v Lucembursku (od 1384), člen panské jednoty v r. 1394, člen zemského soudu v r. 1402 a příslušník Zikmundovy strany, J. Spěváček, Václav IV, s. 335, 745.

2 — Kačna a Anežka (patrně obě z Hradištka): Antl ani Sedláček neuvádějí.

č. 20

2 — Hanuš Lipský z Rataj: zemský škůdce, který do r. 1406 setrval v odboji vůči Václavu IV. a Starému Městu, F. M. Bartoš, ČD, II, 6 s. 223.

2 — Erhard ml. z Kunštátu a z Bechyně: Herald ml. z K. a B. — zvedl odboj proti králi pro nesplacené pohledávky r. 1405, byl v úzkých stycích s Janem Sokolem z Lamberka, F. M. Bartoš, ČD, II, 6, s. 222, 225.

3 — Jan Švamberk: v r. 1402 člen zemského soudu při Zikmundovi. F. Palacký, Výpisky právní a soudní ze starých desk zemských království českého, AČ II, Praha 1842, s. 359, č. 101, 102.

3 — Otík a Petr z Chrastu: vlastníci hradu Věžka u Plzně, dobývaného král. vojskem r. 1406, F. M. Bartoš, ČD, II, 6, s. 223.

4 — Puota ze Skaly: snad totožný s Pútou ze Skály a Švihova (star. či ml.?) členy panské jednoty po r. 1394 a v odboji proti Václavu IV. již v r. 1399, J. Spěváček, Václav IV, s. 255, 295

4 — Jindřich Lacembok: doprovázel r. 1414 Mistra Jana Husa do Kostnice, r. 1421 účasten na Čáslavském sněmu, OSN, XV, s. 531.

5 — Jan Ralsko: Jan Chudoba z Vartenberka zvaný Ralsko (zemř. 1433), původně přítel Husův, potom stoupenec krále Zikmunda a zemský škůdce, R. Anděl, Husitství v severních Čechách, Praha, 1961, s. 31.

č. 21

1 — Eva, vdova po Rackovi z Vilémova: Antl a Sedláček neuvádějí.

1 — Ondřej řečený Paldra: Antl a Sedláček neuvádějí.

č. 22

1 — Smil z Holic: Smil Holický ze Šternberka, zpečetitel protestního listu do Kostnice r. 1415, účastník husitských tažení r. 1426 a 1430, jeho dcera Kunka se stala první manželkou Jiřího z Poděbrad, OSN, XXIV., s. 779 an.

1 — Roveň: celkem pět v Č., jedna, již vlastnil Smil ze Šternberka v r. 1413, se nachází u Holic ve východních Čechách, Profous, III, s. 594.

č. 23

1 — Beneš Slavatský: Beneš Slavata (zemř. 1461), syn Ješka (zemř. 1391), vlastnil Podbořany, Jeníkov a později Chlum, OSN, XXIII, s. 339 an.

1 — Jan z Kostí: od r. 1404 člen zemského soudu, F. Palacký, Výpisky právní, AČ II, s. 361, č. 106, srv. nezn. výpis č. 19.

1 — Kovice: Profous, cit. dílo neuvádí.

2 — Obrana: Profous, cit. dílo neuvádí.

2 — Kostomlaty: celkem troje: u Bíliny, u Nymburka a u Roudnice, Profous, II, s. 326.
č. 25

1 — Jan z Rožmitála: uvádí ho k r. 1424 A. Sedláček, Českomoravská heraldika, II, s. 19.

1 — Zachař řečený Žestavec z Svějbohuov: totožný se Zachařem z Žestova a ze Svěbohův (1387) z jižních Čech, Profous, IV, s. 58.

2 — Sedlec: v Č. celkem 28, snad některý z již. Č., Profous, IV, s. 20 an.
č. 27

— datace podle jediné přítomnosti císaře Zikmunda v Praze na jaře 1437

1 — Zbyněk Zajíc z Hazmburka: od r. 1453 mistr královské komory, od let 1457/1458 nejvyšší sudí zemský, zemřel 1463. R. Urbánek, ČD, III, 3, s. 279.

č. 28

1 — Mikuláš Zajíc z Hazmburka: totožný s tvůrcem předlohy našeho rukopisu.

2 — Čeněk z Klinštejna: pozdější královský prokurátor — od r. 1456.

č. 29

3 — Vilém z Hazmburka: (zemř. r. 1441) — šlechtic z okruhu krále Václava IV., otec Zbyňka a Mikuláše Zajíců z Hazmburka, A. Sedláček, Hrady, zámky a tvrze království českého, X, Praha, s. 87.

č. 30

7 — ležení: usazení dlužníka u cizího hospodáře na své náklady do splacení dluhu.

K příloze č. II

12 — a ta zřízenost a svornost stála až do zbúrenie země: zřejmá narážka na výsledky husitské revoluce.

55 — Nikdyť jsú se předci naši v světských zemských súdiech duchovními právy: panstvo odpírá úsilí nižší šlechty projevené v jejím spise ke králi Jiřímu Poděbradskému, ve kterém pravděpodobně žádali o prosazení fixativních zásad kanonického práva do českého zemského práva a řízení zemského soudu (tzn. že nižší šlechta tu hrála roli objektivně pokrokovější).

57 — na cizozemském právé a tiemť se také země nezpravuje: opět se panstvo staví proti iniciativě nižší šlechty v akceptaci pravděpodobně římského práva do českého zemského práva — v tomto směru jsou snahy nižší šlechty z těchto let jakýmsi předchůdcem snah Viktora Kornela ze Všehrd o zavedení modernějšího právního systému, založeném i na římském právu.

89 — v makrabství Moravském ještě táž zřízenost a obyčej se od pánuův vždy zachovává: na Moravě došlo k přibrání rytířů do zemského soudu po husitské revoluci opravdu později, až r. 1492.

98 — podle povinností a přísahy své nás zuostaviti: jedná se o slib a závazek Jiřího z Poděbrad katolické skupině panstva buď před jeho volbou, nebo korunovací, R. Urbánek, ČD, III, 3, s. 348.

104 — proto že jsú k větším statkům přišli: týká se výsledků husitské revoluce, která znamenala velké posílení nižší šlechty, což vyšší šlechta nelibě nesla.

150 — kmetsvie: kmetský úřad, původně členství v zemském soudu na základě zastoupení podle krajů — vždy nejvýznamnějším šlechticem kraje.

170 — odvolává někaká statuta: tj. Maiestas Carolina r. 1355.

178 — konšelých: soudcích — původně jacísi smírčí soudci, po husitské revoluci směřováno s funkcí krajských popravců, R. Urbánek, ČD, III, 4, s. 167.

187 — když jest skrze opuštění krále Václava tato země se byla zbúřila: týká se odboje panské jednoty proti Václavu IV. a snah královské strany o jeho vysvobození v l. 1402—1403, kdy byl král vězněn ve Vídni.

223 — Ač druhdy zbožie v jiné, proto duostojenstvie a urozenie neodcházie: odpor vyšší šlechty proti její determinaci majetkem.

241 — za pána a krále sobě vyzdvihli a zvolili: další důkaz, že list adresován Jiřímu Poděbradskému
260 — kteréhožto listu v znění a držení jest v tato slova: následuje list s rozhodčím výrokem císaře
Zikmunda o zastoupení vyšší a nižší šlechty na zemském soudě z 26. 1. 1437.

K příloze č. III

3 — Petr z Wartmberka, jinak z Kosti: pravděpodobně totožný s nej. hofmistrem císaře Karla IV., v letech 1381—86 za Václava IV. nejvyšší purkrabí pražský, v r. 1384 ve spojení s arcibiskupem Janem z Jenštejna, r. 1394 člen panské jednoty, držitel hradu Kosti neustále od r. 1371, zemř. r. 1402—1405, D. Menclová, *České hrady*, II, Praha, 1972, s. 171, F. M. Bartoš, *ČD*, II, 6, s. 460.

44 — jakožto kmetovi přísežnému: tj. kdyby pře byla rozsoudena vzhledem k jeho kmetství, potom král Václav IV. takový rozsudek potvrzuje.

Manuscrit inédit de l'époque podiébrade II.

Jiří Jurok

Résumé

L'édition publie les documents inédits suivants: — une série d'extraits des Tables du Pays remontant aux années 1337—1455, une lettre des seigneurs tchèques adressée au roi Georges de Poděbrady datant sans doute de 1458 et une charte du roi Venceslas IV provenant de 1398. Ces documents inédits proviennent du manuscrit juridique du chapitre de Vyšehrad, qui fut récemment l'objet d'une étude approfondie et dont nous avons déjà présenté l'analyse codicologique, paléographique, filigranologique, historique et juridico-historique dans la première partie cet article, publiée dans le dernier numéro des *Etudes historico-juridiques* (*Právněhistorické studie* 27). Parmi les extraits inédits des Tables du Pays les plus intéressants, mentionnons d'abord les plus anciens qui datent des années 1337—1365, ensuite ceux qui concernent le conflit du roi Venceslas IV avec l'union des seigneurs au sujet du château Žirotín en 1397, le conflit du grand prieur johannite au sujet de la propriété de Ploskovice en 1402, les rébellions des nobles malfaiteurs en 1406 et le conflit de Zbyněk Zajíc de Hazmburk avec la Petite ville pragoise au sujet du droit municipal en 1437. (No 13, 16, 20 et 27 de l'annexe I.a.) La disposition générale des 137 extraits contenus dans le manuscrit est indiquée à l'index de l'annexe I. b. La lettre des seigneurs tchèques adressée à Georges de Poděbrady n'est qu'une simple copie du brouillon de la lettre projetée, comme le laisse supposer, malgré l'omission du titre du souverain à l'en-tête, l'expression faisant sans aucun doute allusion au roi „z kořene řádu našeho poštěmu“ (celui qui est issu de la racine de notre ordre) (Annexe II, 1re partie). Cette lettre nous donne la clé expliquant la deuxième couche de contenu du code original (cf. PHS 27) — le groupe des seigneurs demande au roi Georges de Poděbrady d'évincer la basse noblesse du tribunal du pays, en quoi il s'en réfère aux privilèges de souverains tchèques et au témoignage des Tables du Pays. Enfin, la charte de Venceslas IV du 9. 10. 1398 constitue l'une des chartes des privilèges des seigneurs tchèques qui se sont conservées et l'unique qui soit restée jusqu'ici inédite. (Annexe III).